

Nr 969

Av herr Larsson i Norderön m. fl., angående förläggningssorten för det norra skogsinstitutet.

(Lika lydande med motion nr 846 i Första kammaren)

I årets statsverksproposition, bilaga angående jordbruksdepartementet, framläggs förslag om två skogsinstitut, varav det ena naturligt nog lokaliserat till norra Sverige.

Vid ställningstagandet i lokaliseringsfrågan har bland tänkbara orter av icke redovisade skäl Östersund icke ställts mot den ort — Sollefteå — som till sist föreslås. Däremot har Älvsbyn och Lycksele nämnts som alternativa orter.

I alla de avseenden, som borde ha betydelse för valet av lokaliseringsort för skogsinstitutet efter ytterligare några år i Bispgården, Fors kommun i Jämtlands län, torde dock Östersund ha mycket goda förutsättningar.

1) *De skogliga och skogsindustriella förutsättningarna* är fullgoda i Östersund.

Övningsskogar och skogliga institutioner

Östersund är ett stort och växande skogligt administrationscentrum. Såväl skogvårdsstyrelsen som domänverket, SCA, och Jämtlands skogsägarförening har där förhållandevis stora staber av skogligt utbildad personal. Beträffande domänverket har på sistone den förändringen skett att Sollefteå överjägmästartrikt indragits och till större delen lagts under Östersunds överjägmästartrikt. Dessutom finns i Östersund skogsbyråer och annan personal med skoglig anknytning. Denna koncentration av den skogliga administrationen med representanter för alla olika skogsägargrupper innebär stora möjligheter att knyta lämpliga kontakter och att komma över lämpliga övningsobjekt. Det finns också en positiv inställning hos samtliga skogliga organ att i sin långtidsplanering ta hänsyn till den skogliga utbildningens behov av övningsobjekt.

De skogliga förhållandena växlar från kalfjäll till ur norrlandssynpunkt mycket produktiva marker på drygt 200 m över havet inom en timmes resa från Östersund. Inom $\frac{1}{2}$ timmes restid från Östersund varierar de skogliga förutsättningarna också i fullt tillräcklig omfattning för att tillgodose kravet på goda övningsobjekt för Sverige norr om Dalälven. Östersund lig-

ger inom silurområdet, men detta begränsas till en mil söderut, varefter Revsunds granitområde vidtar. Strax österut möter mot Stuguns gnejsområde och västerut fjällskiffrar.

Eftersom en stor del av utbildningen kommer att ägnas åt problem sammanhängande med mekaniserade avverkningar erbjuder såväl terräng som klimat mycket goda förutsättningar för varierande övningsobjekt.

Skogsindustrier

Behovet av skogsindustrier torde kunna väl tillgodoses inom nära avstånd från Östersund. Det finns en kemisk massaindustri två mil väster om Östersund, två fabriker för spånplatttillverkning, och en boardfabrik ligger också inom nära räckhåll liksom några sågverk av tillräcklig storleksordning exempelvis Hissmofors och Gällö med en produktion av ca 4 500 resp. 6 000 standards per år.

Ett av motiven till skogsindustrier med stor kapacitet i skolans närhet var att erbjuda gynnsamma förutsättningar för studier av bland annat organisation och utförande av kontinuerliga fjärrtransporter. Efter hand som flottningen minskar alltmer i betydelse bör det vara av väsentligt större intresse för eleverna vid skogsinstitutet att studera terrängtransportens hopknytning med vidaretransporterna. Detta kan mycket väl göras i Östersunds närhet såväl vid terminaler vid järnväg som vid mindre terminaler, s. k. virkestorg. Det torde knappast finnas bättre förutsättningar på annat håll i landet när det gäller att studera dessa för skogstekniker så betydelsefulla uppgifter.

2) Elevrekrytering och kommunikationer

När man nu i propositionen föreslår endast två skogsinstitut i stället för av utredningen föreslagna tre, borde ha uppmärksamats att Östersund ligger kommunikationstekniskt mycket väl beläget. Med bil och tåg nås Östersund minst lika bra som nämnda orter, och de reguljära flygförbindelserna måste bedömas som synnerligen gynnsamma.

En förläggning till Östersund vore vällokaliserad inom det aktuella lokaliseringsområdet.

3) Det övriga *skolväsendet* är mer differentierat och utbyggt i Östersund än i varje annan nämnd ort. Gymnasieområdet har över 100 000 i invånarantal och är därför det största i Norrland.

Följande exemplifiering kan ges om skolstaden Östersund:

Grundskola, helt utbyggt.

Gymnasieskolorna har f. n. i Östersund cirka 2 960 elever i 4 skolenheter, varav gymnasium har 15 paralleller om 55 klasser, fackskola 10 paralleller om 21 klasser och yrkesskolorna ett 65-tal heltidsläsande avdelningar.

Linje- och grenorganisation i den nya gymnasiala skolan blir på grund av upptagningsområdets storlek mycket rikt differentierad.

Den kommunala vuxenutbildningen är kraftigt utbyggd i Östersund och har för närvarande cirka 700 deltagare. Av utbildning på postgymnasial nivå kan nämnas:

Miljövärdsteknisk utbildning.

Påbyggnadskurs för ingenjörer (riksrekrytering).

Ett-årig ekonomisk linje för studenter.

Yrkesutbildning, utbildning av ungdoms-, friluft- och idrottsledare (riksrekrytering).

Sjuksköterskeskola.

Decentraliserad akademisk utbildning anordnas av dels skolstyrelsen (UKÄ:s kurser), dels av Jämtlands läns bildningsförbund och i länet verkssamma studieförbund.

Akademiska ett- eller tvåbetygskurser har anordnats i ett flertal ämnen.

4) I Östersund tillkommer möjligheten till *integrering* av skogsinstitutet med en skogsbruksskola för hela Jämtland samt med yrkesskolans och gymnasiets och fackskolans tekniska linjer. De resurser som gymnasiets, fackskolans och yrkesskolans differentierade tekniska linjer har kommer således att stå till förfogande.

5) *Nyinvesteringarna* för skogsinstitutet i Östersund bör kunna bli relativt låga med hänsyn till de överlägsna möjligheterna till samutnyttjande av vissa undervisningsresurser, skogsinstitut — skogsbruksskola — yrkesskola. Ingen av nämnda orter, inte ens den föreslagna, kan bli ekonomiskt mera fördelaktig i detta avseende.

Förhandlingar har under en längre tid förts med representanter för å ena sidan skogsvårdsstyrelsen i länet och å andra sidan Östersunds stad angående omplacering av Halåsens skogsbruksskola till lämpligt område inom staden. Förhandlingarna har koncentrerats kring ett förslag om nybyggnad i anslutning till stadens yrkesskola (Palmerantz-skolan), varvid visst gemensamt utnyttjande av lokaler, undervisningsmateriel etc. kan genomföras. Samarbete med den andra skolenheten för yrkesskolan i Östersund, centrala verkstadsskolan, förutsätts. För skogsinstitutets behov har från Östersunds stads sida redovisats möjligheten att tillhandahålla tomt i anslutning till Palmerantz-skolan, där bl. a. kommer att finnas tillgång till lunch, gymnastik, skolhälsovård, bibliotek o. s. v.

6) Tillgången till kvalificerade *lärare* har i Östersund tillsammantaget under lång tid varit större än på varje annan ort i Norrland — universitetsstaden Umeå undantagen. Det finns icke anledning förmoda att under överskådlig tid denna fördel för Östersund skall ändras. Skulle för visst skogligt expertbehov icke den till Östersund knutna expertisen vara till fyllest torde Östersunds flygförbindelser lätt möjliggöra tillfälliga besök av specialister.

7) *Elevinternat*

Jämtlands läns landsting har uppfört tre elevinternat för elever från gymnasium, fackskola och yrkesskola och sjuksköterskeskola. Ytterligare ett elevhem är under uppförande. Därest skogsinstitutet förläggs till Östersund torde ännu ett elevinternat kunna aktualiseras.

Ovan redovisade sakförhållanden synes icke ha beaktats och redovisats i Kungl. Maj:ts förslag om lokalisering av det norra skogsinstitutet. Inte minst mot bakgrunden av att undervisningen för skogsbruksinstitutet kommer att fortgå på Bispgårdens nuvarande skogsskola ett antal år, synes tillräcklig tid finnas för ytterligare överväganden i denna fråga. Enligt vår mening bör därvid de synpunkter som framförts till förmån för en förläggning av skogsinstitutet till Östersund förtjäna en allvarlig prövning.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen med godkännande av vad i statsverkspropositionen i övrigt förordnats rörande organisationen m. m. av skogsmästarutbildningen och skogsteknikerutbildningen
dels uttalar att frågan om lokaliseringen av det norra skogsinstitutet görs till föremål för ytterligare överväganden,

dels bemyndigar Kungl. Maj:t att därefter besluta i berörda lokaliseringsfråga.

Stockholm den 27 januari 1969

Erik Larsson (cp)

i Norderön

Elias Jönsson (fp)

i Ingemarsgården

Birger Nilsson (s)

i Östersund

V. Wikner (s)

Sven Lindberg (s)